

Motion till riksdagen 2025/26:3144

av Joar Forssell (L)

Skydd mot diktaturens lobbyister

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett lagstadgat lobby- och påverkningsregister för utländska aktörer och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka säkerhetsprövningar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kinas kommunistparti och andra diktaturer bedriver i många demokratier en systematisk, dold påverkan via lobbyorganisationer, finansiering, akademiska samarbeten och medienätverk. Inte sällan sker lobbyism och påverkan via påverkansprofessionella och inte alltid direkt mot beslutsfattare. Detta fångas inte upp av transparensåtgärder som omfattar enbart förtroendevalda själva. Även byråers kontakter med utländska makter, t.ex. Kina, bör rapporteras offentligt och regleras via ett lobbyregister.

I det nuvarande systemet finns luckor som gör att intressen kopplade till auktoritära stater kan gå relativt obemärkt förbi. Det underminerar medborgerlig transparens, påverkar politiskt beslutsfattande och skapar asymmetri i maktrelationer. Sverige måste slå tillbaka mot sådana dolda influensförsök för att värna vår demokrati och suveränitet.

Sverige behöver skärpta krav på redovisning och insyn i samarbeten med utländska aktörer, särskilt när dessa kommer från auktoritära regimer. Genom att stärka vår demokratimodell och göra påverkan synlig kan vi motverka infiltration och bevarar medborgarnas förtroende för våra institutioner. Det bör införas ett lagstadgat inrapporteringskrav för organisationer, företag och byråer som tar emot finansiering eller stöd från icke allierade utländska aktörer. Sådana kontacters natur och omfattning bör offentliggöras i ett tydligt, tillgängligt lobby- eller påverkningsregister. Sverige bör ta initiativ till att ett sådant register också görs på EU-nivå.

Dessutom måste säkerhetsprövningar stärkas, särskilt kontrollmekanismer inom forskning, akademi och kulturprojekt där kinesiska eller andra statsstyrda aktörer är involverade bör skyndsamt prioriteras.

Joar Forssell (L)